

ringer af andre for lukkede døre, hvis væsentlige hensyn til bisidderens mulighed for at varetage sin klients interesser taler for det.

Der sigtes herved til tilfælde, hvor der efter kommissionens opfattelse i lyset af det, der hidtil er fremkommet i undersøgelsen, kan blive spørgsmål om at afgive belastende vurderinger - det være sig bevisvurderinger, retlige vurderinger eller ansvarsvurderinger - af en persons forhold.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4 i de almindelige bemærkninger.

I *stk. 2* er det fastsat, at bisidderen har ret til at gøre sig bekendt med det materiale, der er af betydning for den pågældendes klient.

Som anført i bemærkningerne til § 5 er det overladt til undersøgelseskommissionen efter drøftelse med Politiets Efterretningstjeneste at tage stilling til spørgsmålet om, hvorvidt foreliggende materiale, der indgår i undersøgelsen, rent fysisk bør forblive i efterretningstjenestens lokaler. På den baggrund er bisidderens ret til at gøre sig bekendt med materialet ikke formuleret som en ret til at få det udleveret. Det forudsættes dog, at undersøgelseskommissionen udleverer (kopi af) det relevante materiale til bisidderen, hvis det findes sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Bisidderen har ret til at få udleveret en udskrift af forklaringer afgivet af klienten. Bisidderen har endvidere ret til at få udskrift af forklaringer afgivet af andre i offentlige møder. I det omfang, forklaring afgivet af andre for lukkede døre er af betydning for klienten, har bisidderen ret til at gøre sig bekendt med indholdet og - hvis det findes sikkerhedsmæssigt forsvarligt - få en udskrift af forklaringen, jf. herved det ovenfor anførte.

Efter *stk. 3* kan bisidderen som udgangspunkt gøre sin klient bekendt med samtlige oplysninger, som bisidderen har fået adgang til. Dette kan f.eks. ske ved, at klienten får adgang til at gennemlæse det relevante materiale på bisidderens kontor. Bisidderen kan også gøre klienten bekendt med relevante oplysninger, som bisidderen ikke selv har fået udleveret, men som bisidderen har haft adgang til at gøre sig bekendt med efter *stk. 2*.

Der kan dog være tilfælde, hvor det af hensyn til andre lande, statens sikkerhed, undersøgelsens gennemførelse eller tredjemand er nødvendigt, at bisidderen - eventuelt midlertidigt - ikke gør klienten bekendt med bestemte oplysninger. Det fastsættes derfor i bestemmelsen, at undersøgelseskommissionen kan give bisidderen pålæg om ikke at gøre klienten bekendt med sådanne oplysninger. Bestemmelsen svarer i princippet til retsplejelovens regler om tavshedspålæg til for-

svarene i § 745, stk. 4, og § 748, stk. 6, sammenholdt med *stk. 5*. Det forudsættes, at tavshedspålæg til bisidderer kun gives helt undtagelsesvis og kun, når det efter en konkret vurdering findes absolut nødvendigt.

For det materiale, som bisidderen har fået udleveret, gælder, at bisidderen ikke uden samtykke fra undersøgelseskommissionen må udlevere det til sin klient. Dette gælder dog selvsagt ikke for udskriften af klientens egen forklaring, som undersøgelseskommissionen selv skal udlevere til den pågældende, jf. § 9, stk. 2.

Efter *stk. 4* kan bisidderen anmode undersøgelseskommissionen om at foranstalte bevisførelse. Bisidderen kan f.eks. anmode kommissionen om at indkalde bestemte personer til at afgive forklaring eller om at indhente nærmere angivet materiale.

Kommissionen træffer selv beslutning om, hvorvidt den ønskede bevisførelse er af betydning for undersøgelsen og dermed om, hvorvidt bisidderens anmodning skal imødekommes, jf. herved § 4, hvorefter det er kommissionen, der tilrettelægger undersøgelsen.

Efter *stk. 5* har bisidderen ret til at foretage en uddybende afhøring af sin klient.

Bestemmelsen forudsætter den ordning, at afhøringen som udgangspunkt foretages af udspørgeren, eventuelt suppleret med spørgsmål fra medlemmerne af kommissionen. Når denne afhøring er afsluttet, kan bisidderen foretage en uddybende afhøring af klienten. Undersøgelseskommissionen kan afskære bisidderen fra at stille spørgsmål til klienten, hvis spørgsmålet ikke har betydning for undersøgelsen, jf. herved princippet i retsplejelovens § 341.

I det omfang, bisidderen efter *stk. 1, 2. og 3. pkt.*, har adgang til at overvære afhøring af andre vidner, har bisidderen tilsvarende adgang til at foretage uddybende afhøring af disse vidner.

Til § 13

I *stk. 1* fastsættes det, at undersøgelseskommissionen inden afhøringen skal orientere den berørte minister eller embedsmand og den pågældendes besidder om de forhold af faktisk og eventuelt retlig karakter, som undersøgelsen vedrørende den pågældende omfatter.

Undersøgelseskommissionen afgør selv, om orienteringen skal ske mundtligt eller skriftligt. Hvis den sker mundtligt, bør det anføres i protokollen, hvad den går ud på, jf. bemærkningerne til § 4, stk. 3.

Det forudsættes, at orienteringen normalt gives i så god tid inden afhøringen (dvs. inden den pågældende afhøres første gang), at den pågældende har mulighed for at tage hensyn hertil i forbindelse med forberedel-